

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn koordinoitiryhmän kokous 23.10.2020

Läsnäolijat

- Kirsi Rajaniemi
- Kai Horelli
- Harri Pyyhtiä
- Tuula Kekki, sijaistaa Kari Telarantaa
- Marjukka Koskela
- Jaana Rajakko
- Jarkko Häyrinen
- Jari Lepistö, puheenjohtaja
- Jaakko Joentakanen, sihteeri

1. Kuulumiskierros

Uudet palvelutasopäätökset ovat tänä vuonna laadinnassa monella alueella. AVI on tehnyt huomion, että toimintaohjelma on otettu yleisellä tasolla heikosti huomioon, sillä velvoittavuus puuttuu. AVI on kuitenkin muistuttanut alueilla, että toimintaohjelma on hyvä ottaa huomioon.

- Lepistö kommentoi, että asia on ollut tiedossa ja asiaa tulisi jatkossakin pyrkiä edistämään pitämään toimintaohjelman tavoitteenasettelua yleisesti esillä keskusteluissa.
- Pyyhtiä kommentoi, että laadullisten mittareiden esittämiseen on laitoksella tahtoa, mutta se on haastavaa, sillä niistä puuttuu konkretiaa. Ministeriöiden kehittämisresursseilla toivotaan kehitettävän toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin/mittaamisen kehittämistä.
- **Koordinointiryhmän viesti eteenpäin:** Tämä kokoonpano voisi toimia aloitteentekijänä mittareiden kehittämistarpeiden esiin nostamisessa. Toimivien mittareiden merkitys korostuu alueuudistuksen yhteydessä.

Kuinka onnettomuuksien ehkäisyn kehittämiseen liittyvää ajatustyötä aidosti tehdään?

- Kumppanuusverkostossa tehdään jatkuvasti paljon kehitystyötä erinäisissä työ- ja asiantuntijaryhmissä. Perustuu siihen, että hyödynnetään heidän kokemusta, jotka työtä käytännössä tekevät. Myös järjestöissä tehtävä tutkimus- ja kehitystyö tärkeää.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Myös paljon paikallista arjen ajatustyötä tehdään toimijoiden kesken. Haasteena on se, että yhteistyöfoorumeita (erityisesti onnettomuuksien ehkäisyyn liittyen) ei ole tarkasti kuvattu mihinkään.
- Suorituskykyhankkeesta odotetaan ehdotuksia siitä, kuinka alan yhteistä kehittämistä ja analysointia sisäänrakennetaan rakenteisiin
- Kysymys kuuluu, kuinka kehitystä ja esimerkiksi tämän koordinaatioryhmän keskustelua saadaan vietyä alueille? Tulisiko tähän perustaa omat kokoonpanonsa?

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy osana yleistä turvallisuuskeskustelua

- Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisylle toivotaan enemmän näkyvyyttä Sisäisen turvallisuuden selonteon luonnosversiossa. Tunnistetaan haasteeksi safety- ja security -käsitteiden ajoittainen kilpailu. Safety'n parempi näkyvyys vaatii itse kultakin aktiivisuutta ja kirjauksia eri toimijoiden tavoitepapereihin.
- Lepistö toteaa, että pyrkii osaltaan edistämään pelastustoimen moninaisuutta (muutakin kuin paloturvallisuus) kansallisessa kehittämistyössä
- **Koordinointiryhmän viesti eteenpäin:** Pelastustoimessa tulisi pyrkiä vaikuttamaan mahdollisimman monipuolisesti eri reittejä. Alueita pyydetään tunnistamaan ne kanavat, joissa pelastustoimella voisi olla annettavaa. Hyödynnetään väkevästi olemassa oleviakin verkostoja.

2. Toimintakyvyltään rajoittuneiden paloturvallisuus

Asiaa edistävien alueellisten instrumenttien löytämistä hankaloittaa sote-puolen sirpaleisuus: oikeiden henkilöiden tavoittaminen on haastavaa.

Painopisteryhmää ikäihmisten asuinturvallisuuden kehittämiseksi voisi hyödyntää tämän toimintaohjelman tavoitteen edistämiseksi. Ryhmässä mukana laajasti järjestöjen ja muiden toimijoiden edustusta. Työn aikana on muotoutunut yhteistyörakenne, jota tulisi hyödyntää jatkossa. Myös muita kokoonpanoja ja foorumeita tavoitteen edistämiseksi tulee aktiivisesti skannata.

PRONTO-tilastokatsaus toimintakyvyltään rajoittuneiden paloturvallisuudesta tulee tuottaa mahdollisimman nopeasti. Lepistö edistää asiaa osaltaan.

3. Vaikuttavuustavoite nro. 5: Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi lisääntyä

Lepistö on käynyt EK:n edustajan kanssa keskusteluja elinkeinoelämän ja pelastustoimen yhteistyön tiivistämisestä.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- EK:n yritysturvallisuuden neuvottelukuntaan kutsutaan mukaan noin viisi pelastustoimen edustajaa. Nimeämiset hoidetaan todennäköisesti kumppanuusverkoston kautta. EK suhtautuu asiaan hyvin ja odottaa yhteistyötä innolla. Asioiden edistämiseksi täytyy ensin löytää ne aihealueet, joista yhteistä keskustelua on hedelmällistä käydä.

Järjestöjen hyödyntäminen ja yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

- Esimerkiksi SPEK:n maahanmuuttajiin liittyvässä työssä paljon potentiaalia ja yhteistyömahdollisuuksia.
- Todetaan, että järjestöyhteistyötä voisi teemoittaa vahvemmin. Usein otetaan kaikki mahdolliset toimijat ja näkökulmat mukaan, mikä saattaa johtaa siihen, että kokonaisuus leviää käsiin. Tällöin myös tavoitteiden määrittely voi olla haastavaa.
- Toimintaohjelman yhtenä tarkoituksena on edesauttaa uusien yhteistyökumppaneiden tunnistamista, perinteisten (esim. viranomaisyhteistyön) toimijoiden lisäksi.
- **Koordinointiryhmän viesti eteenpäin:** yhteistyön viitekehystä tulee avata tunnistamalla mahdollisia kumppanuuksia ja yhteisiä tavoitteita aikaisessa vaiheessa eri foorumeilla.

4. Pelastuslain esiselvitys onnettomuuksien ehkäisyn osalta

- Esiselvityshankkeen toimikautta jatkettu maaliskuun loppuun. Tuotokset lausunnoille keväällä ja varsinainen lakihanke asetetaan sen jälkeen.
- Esiselvityshankkeen hankesivuille toimitetaan kokousten pöytäkirjat ja muu materiaali. Lepistö toimittaa materiaalit jatkossa varmuuden vuoksi tälle koordinointiryhmälle.
- Sopimuspalokuntien kohdalla on ollut pohdintaa, voisiko onnettomuuksien ehkäisyyn liittyviä tehtäviä avata lainsäädännön puolella.

5. Turvallisuusviestinnän strategia

Strategia vaikuttaa edelleen jossain määrin, vaikka onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman oli korvata tällaiset erilliset strategiat, päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Lepistö esittää, että tässä kohtaa turvallisuusviestinnän strategia jäädytettäisiin.

- Koskela kannattaa kokonaisuuden yksinkertaisuutta ja ymmärrettävyyttä sekä toteaa, että strategioiden paljous johtaa siihen, että tulisi tehdä visuaalinen kaavio siitä, mikä johtaa mihinkin ja mikä on minkäkin alla.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

- Koordinoitiryhmä hyväksyy esityksen turvallisuusviestinnän strategian virallisen voimassaolon päättämiseksi.

6. Muita asioita

Lepistö toimittaa tiedoksi, että suorituskyky- ja suunnitteluperusteet hankkeeseen ollaan rekrytoimassa onnettomuuksien ehkäisyn asiantuntijaa sekä erikseen valvontatoimintaan asiantuntijaa. Molempien työsuhteet on suunniteltu alkavan viimeistään alkuvuodesta. Tehtäviin oli runsaasti hakijoita, mutta vain vähän alan sisältä. Yleiseen onnekkä-pestiin haastatellaan kahta henkilöä, joilla molemmilla tutkijatausta.

Tuula Kekki esittelee toimintaympäristöanalyysin, joka niin ikään liittyy suorituskykyhankkeeseen.